

HET V OLKS BELA NG

LIBERAAL VLAAMS OPINIEBLAD

WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 3 • maart 2026

Jaargang 146 • maandelijks

In dit nummer:

EDITORIAAL

De Europese vuist / 2

OPINIE

'Verhofstadt heeft een punt' / 3

LIBERAS

De burger in opstand / 4

ANALYSE

Naar een Europese kernmacht? / 6

BUITENLAND

Geen Spaanse furie meer / 8

BOEKEN

Het Brusselse moeras / 10

LIBERALISME

250 jaar na 'The Wealth of Nations'
van Adam Smith / 11

LVV

Vernieuw uw lidmaatschap / 12

liberaalvlaamsverbond

Europa *als kernmacht?*

Met de Amerikaans-Israëliëse oorlog tegen Iran, komt de veiligheid van Europa weer op tafel, concreet de beveiliging van het Europese grondgebied door kernwapens. De Franse president Macron kondigde aan dat zijn land dat al kernwapens bezit, samen met de Duitse Bondsrepubliek en het Verenigd Koninkrijk nieuwe lange afstands-raketten wil ontwikkelen. Macron ziet er wel iets in om de Franse kernmacht een Europese dimensie te geven. Een aantal landen gaat meepraten over de inzet van de 'Force de Frappe' ten voordele van andere gebieden dan Frankrijk. De acht landen zijn: de kernmacht het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Griekenland, Denemarken, Zweden, Polen, Nederland en België. Opvallende afwezigen zijn Italië en Spanje. Hierdoor komt natuurlijk de aloude discussie over de aanwezigheid van Amerikaanse kernwapens in België, onder meer in Kleine Brogel (Peer), weer naar boven.

Lees meer blz. 6.

Voorwoord door Bert Cornelis

“Europa mag zich door dit zoveelste conflict in het Midden-Oosten niet van zijn nieuwe taak laten afleiden: het bouwen aan een onafhankelijk continent.”

De Europese vuist

De aanval op Iran door de Amerikaanse president Donald Trump en de Israëlische premier Bibi Netanyahu heeft voor enkele vervelende neveneffecten in Europa gezorgd. Er is niet alleen het gevaar van een energiecrisis door de aanval op de Iraanse olievelden, er is niet enkel de vluchtelingenstroom die vanuit het Midden-Oosten naar Europa zal op gang komen, door de rol van Israël in het conflict dreigt toenemende Jodenhaat, en bij uitbreiding terrorisme.

Oorlogslust

Al deze vervelende gevolgen hebben we natuurlijk te danken aan de ongebreidelde oorlogslust van regeringsleiders als Trump en Netanyahu. Het zijn 'zij' en hun regeringen die in de eerste plaats verantwoordelijk zijn, en niet de Amerikaanse burgers, het volk van Israël of de door religieuze fanaten onderdrukte Iraniërs. Dit is een belangrijk onderscheid dat voor een objectieve en eerlijke kijk op de wereldconflicten moet gemaakt worden.

Dat de Joodse gemeenschap het slachtoffer is van onaanvaardbaar toenemend antisemitisme, dat er synagoges worden aangevallen, is dus geheel toe te schrijven aan de verantwoordelijken voor het oorlogsgeweld. Dat het geweld in het Midden-Oosten bij ons tot een toename van de terreurdreiging zou leiden, wist het kleinste kind. Dankzij de heren Trump en Netanyahu patrouilleren er snel misschien weer militairen in onze stations en luchthavens en duikt het ongemakkelijke en onveilige gevoel als je de metro neemt, weer op.

Regeringspartijen N-VA en MR zijn voorstander van een streng migratiebeleid en zij steunen de oorlog tegen het Iraans regime. Straks zal die oorlog tot een toenemende

migratie leiden. En wat zal er dan van hun streng migratiebeleid nog overblijven? Gaan ze al die vluchtelingen die uit de oorlogsgebieden komen een retourticket geven?

Europa mag zich door dit zoveelste conflict in het Midden-Oosten niet van zijn nieuwe taak laten afleiden: het bouwen aan een onafhankelijk continent; het opkomen voor de Westerse democratische waarden; het in handen nemen van de eigen veiligheid, de militaire defensie en de uitbouw van een eigen digitaal platform; het voeren van een realistisch klimaatbeleid; het ontwikkelen van een economie die niet langer afhankelijk is van de Verenigde Staten en China. We mogen ons, als Europese burgers, niet laten bedreigen door de onvoorspelbare en oorlogszuchtige wereldleiders.

Assertief

De tijd van terugkijken en aanmodderen is voorbij. Het is nu tijd voor een assertief en handelend Europa. Er is daarvoor op dit ogenblik onder de bevolking een massale steun aanwezig. Het democratisch draagvlak

voor een onafhankelijk en democratisch Europa is aanwezig. Alleen moeten de huidige Europese leiders de moed hebben om hun nationale aspiraties te overstijgen en eensgezind en solidair het Europese continent een vaste grond te geven. Daarom moeten de democratische instellingen in Europa verder uitgebouwd worden. Er is al de rechtstreekse verkiezing van het Europees Parlement, maar het democratisch deficit op het niveau van de Europese uitvoerende macht moet worden weggewerkt en gekozen voor een performanter democratisch systeem. Daarom moeten de Europeanen hun regeringsleiders zelf kunnen kiezen, figuren met een sterke leiderschapsmentaliteit en een gefundeerde overtuigingskracht die op korte termijn zeer concrete plannen kunnen realiseren. Mannen en vrouwen die in staat zijn om ook pijnlijke keuzes te willen maken. Europa ontstond uit mooie ambities en realiseerde ook in het begin effectief grote plannen, zoals de eenheidsmarkt.

Nu of nooit

In een wereld waarin sommigen het internationaal recht in eigen handen nemen en in Europa door ongehoorde inmenging in verkiezingen regimewissels beogen, beschikken we maar beter over een sterke Europese regering die alle externe dreigingen kan bekampen. Alleen zo kan Europa zich in de nieuwe wereldorde een sterke positie veroveren. Niet door de huidige lethargie en de verdeeldheid onder de verschillende lidstaten. Wij, Europeanen, moeten onze vuist tonen. En daarvoor is het nu, of nooit...

“Verhofstadt heeft een punt”: *van individu naar gemeenschap*

Voormalig liberaal premier Guy Verhofstadt heeft een nieuw boek uitgebracht, 'De Burger in Opstand'. Daarin stelt hij dat 'de liberale democratie mislukt is'. Als schuldbekentenis kan dat tellen. Toch raakt Verhofstadt ook een terecht punt aan.

Peter Van Rompuy
fractieleider CD&V in het
Vlaams Parlement

In 1989 leek de strijd definitief in het voordeel van het liberalisme te kantelen. De klassieke democratische stromingen – liberalen, socialisten en christendemocraten – werden daardoor haast onderling inwisselbaar. Het verschil tussen centrumpartijen werd even klein als dat tussen 'Coca-Cola en Pepsi'.

Het gevolg was dat de echte keuze voor de kiezer er één werd tussen het centrum en de extremen. Het is dan ook hoogstnodig dat alle centrumpartijen hun ideologie een grondige afstofbeurt geven om terug herkenbaar te worden. Verhofstadt geeft daarbij terecht aan dat 'dit verder gaat dan wat gesleutel aan de belastingen of de sociale zekerheid'. In deze instabiele tijden hebben mensen meer dan ooit nood aan richting, aan een vaste koers om door de woelige wateren te navigeren.

De tragische vergissing van paars

Maar in plaats van zelf de richting aan te geven, stelt Verhofstadt voor om te sleutelen aan onze instituties, meer bepaald door de invoering van referenda. Daarmee blijft hij als liberaal volharden in de overtuiging dat individuele vrijheden gemaximaliseerd moeten worden om te komen tot een weerbare democratie. Dat vormde ook het bindmiddel tussen rechts en links in de paarse regeringen uit het begin van deze eeuw.

De kiezer werd gereduceerd tot een 'consument van de overheid'. Persoonlijke vrijheid was toen het hoogste goed. De individuele rechten van het individu moesten gemaximaliseerd worden. De plichten ten aanzien van de gemeenschap werden dan weer uitbesteed aan de overheid. De kiezer werd gereduceerd tot een 'consument van de overheid'. Burgers

werden niet langer geacht bezorgd te zijn om elkaar, zolang het maar 'gezellig' was!

Het resultaat kennen we intussen: een overbevroegde overheid, een gat in de begroting en een vereenzaamde samenleving. Dat was de tragische vergissing van paars. Door de nadruk te leggen op de absolute voorrang van de rechten van het individu op de gemeenschap plaveide het ongewild zelf de weg voor de afbrokkeling van de sociale cohesie en het succes van slogans als 'eigen mensen eerst'.

Van individualisme naar collectieve verantwoordelijkheidszin

Zowel links als rechts gingen ervan uit dat vrije individuen vanzelf zouden uitgroeien tot verantwoordelijke burgers, die zich een goed geïnformeerde opinie vormen over het publieke debat. Ze gingen totaal voorbij aan het feit dat burgerschap het resultaat is van verantwoordelijkheidszin, zowel voor de eigen houding als voor de zorg voor anderen. Of zoals de Amerikaanse journalist David Brooks het krachtig verwoordde, 'de takken van de individuele vrijheden groeien vandaag in alle richtingen, maar de wortels van de collectieve verantwoordelijkheidszin worden niet meer gevoed'.

Intussen is bij de hedendaagse liberalen het besef wel doorgedrongen dat 'het individualisme te ver is doorgeschoten', zoals voormalig partijvoorzitter Egbert Lachaert het recent zelf schreef in een opiniestuk. 'Vrijheid evolueerde zo, ongewild, naar egoïsme. En in die leegte zijn extreme stemmen binnengeslopen: politici die mikken op woede en angst, en die orde beloven waar het liberalisme alleen maar vrijblijvendheid lijkt te bieden.'

Ook die andere partij op rechts – de N-VA – begint in te zien dat een weerbare democratie meer vereist dan economische en militaire macht. Het kille 'ieder voor

zich' moet aangevuld worden met een samenlevingsverhaal.

Het politieke centrum: fraternité

Christendemocraten hebben traditioneel gezien altijd al oog gehad voor het belang van een hechte gemeenschap en gedeelde normen en waarden. Toch moeten ook wij ons bescheiden opstellen. Ook onze recepten hebben de oprukkende individualisering de voorbij decennia niet kunnen tegenhouden.

Vanuit dit besef moeten we het aandurven om waarden zoals verantwoordelijkheidszin en lokaal engagement terug in het hart van het publieke debat te plaatsen. Terwijl rechts staat voor liberté en links voor égalité, moeten christendemocraten meer dan ooit kiezen voor fraternité. Verantwoordelijkheidszin moet de kernwaarde vormen van onze samenleving en onze democratie!

Peter Van Rompuy schreef het boek 'Democratie zkt Vertrouwen' (<https://petervanrompuy.be/boeken/>)

De burger in opstand

De toekomst van de politiek & en de liberale democratie

Guy Verhofstadt schreef een manifest. Na een halve eeuw politiek - van bevlogen liberaal ideoloog in de jeugdjaren tot Europees fractieleider - rekent hij af met het falen van het liberalisme en stelt er een nieuwe ideologie tegenover: 'burgerisme'. De burger in opstand zijn niet enkel memoires maar een aanklacht en een blauwdruk. Wie bereid is te investeren in enkele honderden bladzijden lectuur, vindt er een helder betoog dat uitdaagt en prikkelt, ook als men het niet in alles eens is met de auteur.

Peter Laroy
directeur van het liberaal
archief 'Liberas'

De burger in opstand' is een politiek-filosofisch manifest dat zich richt op wat Verhofstadt de 'polycrisis' noemt: de crisis van de liberale democratie maar ook de crisis van het kapitalisme en in mindere mate de cultuurcrisis. Het boek is drieledig: een memoires-achtig deel, een brede analyse van de crisis en vervolgens voorstellen om tot een betere situatie te komen. Het eerste persoonlijk deel beschrijft hoe Verhofstadt tot de politiek is gekomen: zijn jeugd, zijn studententijd, zijn vroege fascinatie voor libertaire en neoliberale denkers. Hij beschrijft hoe hij in 1979 als jonge man naar het congres van de liberale partij trok en er nieuwe krijtlijnen trok. In die jaren haalde hij ook internationale denkers als Hayek, Laffer en Buchanan naar België. Op 28 jaar werd hij partijvoorzitter en een paar jaar later minister. Na een moeilijke politieke periode volgde de oprichting van een nieuwe partij (VLD, overigens niet bij name genoemd in het boek) en het premierschap in de periode 1999-2008. Daarna volgde een tweede politieke loopbaan in Europa, als parlements lid, als fractieleider van de Europese liberalen, onderhandelaar bij de Brexit, deelnemer aan de Conferentie over de Toekomst van Europa. Dat laatste initiatief in 2021-2022 was volgens Verhofstadt 'de zoveelste mislukte poging om Europa de nieuwe werkelijkheid van de eenentwintigste eeuw binnen te loodsen'. Verhofstadt zet zijn ambities als Europees federalist in de

verf en betreurt het dat hij zijn idealen niet ingelost ziet. Die persoonlijke verankering geeft het boek geloofwaardigheid maar uiteraard meteen ook een bepaalde kleur en stempel. Wie vijftig jaar in de politiek heeft meegedraaid, heeft een arsenaal aan ervaringen maar uiteraard ook zijn eigen persoonlijke thematische voorkeuren en bilan van resultaten.

Populisme en democratische erosie

In het tweede grote deel behandelt de auteur enkele actuele thema's zoals populisme en democratische erosie. Digitalisering en de macht van Big Tech vormen een tweede groot thema. De techrevolutie is voor hem geen bevrijdende kracht maar een 'rioolput' die de klassieke journalistiek heeft vervangen door anonieme algoritmen, die verkiezingscampagnes hebben omgevormd tot microtargeting en die het internet en de sociale media hebben getransformeerd tot echokamers. Geopolitiek en grootmachtenconflict vormen een derde pijler, gevolgd door de crisis van het kapitalisme en de groeiende ongelijkheid.

Thema's die minder of nauwelijks aan bod komen zeggen ook wel iets. Migratie is aanwezig als verklarende factor voor het populisme, maar Verhofstadt is minder pessimistisch over massamigratie dan populist. Hij ziet gecontroleerde migratie

GUY VERHOFSTADT

Een nieuwe liberale democratie

Liberas

De voorstellen zijn uiteraard niet allemaal nieuw (dat weet de auteur ook: tijdens zijn politieke carrière lanceerde hij bijvoorbeeld reeds het idee van een vorm van negatieve inkomstenbelasting) maar ze worden op een coherente manier samengebracht in één logica van eigendomsverspreiding.

Het onderdeel 'Binaire democratie' lijst de politieke voorstellen op met naast periodieke verkiezingen ook ruimte voor een permanent en gestructureerd systeem van burgerparticipatie. Vrij internet (derde onderdeel) vertrekt van de premisse dat vrijheid van meningsuiting niet minder regulering vereist maar meer concurrentie: opsplitsing van Big Tech staat hierbij bovenaan. In het onderdeel Democratische Alliantie schetst Verhofstadt met verve zijn ideeën voor de internationale orde. Het streefdoel moet zijn een wereld met uitsluitend democratische samenlevingen, wat leidt naar een vreedzame wereld, omdat democratieën geen onderlinge oorlogen voeren. Hier komt zijn Europese visie terug naar boven wanneer hij pleit voor een grote gezamenlijke Europese strijdmacht, al blijkt Verhofstadt eerder sceptisch over de slaagkansen van het Europees federalisme. Planetarisme als vijfde centraal thema bevat ideeën die wellicht dichter bij filosofie dan bij beleidsadvies staan, maar die Verhofstadts kosmopolitisch engagement illustreren.

Burgerisme

De vijf bouwstenen worden samengebracht onder een overkoepelende nieuwe ideologie: 'burgerisme', dat de burger centraal wil stellen in economie én politiek, niet via meer staat maar via meer eigendom, meer participatie, meer directe zeggenschap. De nieuwe existentiële kloof is niet meer links versus rechts, maar elitarisme versus burgerisme. Het is een optimistisch slotakkoord van tientallen bladzijden vol interessante voorstellen.

De kracht van het boek ligt in de uitmuntende diagnose. Verhofstadt is helder, goed gedocumenteerd en intellectueel eerlijk over het falen van het liberalisme. Maar de remedies roepen vragen op die het boek niet altijd beantwoordt. Het zou naïef zijn om te denken dat een boek of denker alle huidige en toekomstige problemen kan oplossen. Het beste dat een politiek boek kan doen, is de verbeelding stimuleren. En daar slaagt een duidelijk nog steeds bevlogen Guy Verhofstadt met glans.

Guy Verhofstadt, 'De burger in opstand. De toekomst van de politiek & de liberale democratie'
Amsterdam-Antwerpen, 2026, 430 pp.

als economisch noodzakelijk en pleit voor een cultuurtolerante gemeenschap die wel een gemeenschappelijke liberaal-democratische grondslag vereist.

Bouwstenen voor een herboren liberalisme

Het derde en constructieve deel is in wezen de kern van het boek. Verhofstadt bouwt zijn voorstellen op in zes hoofdstukken, elk onderbouwd met empirisch materiaal en internationale voorbeelden. Volkskapitalisme is wellicht het meest uitgewerkte voorstel. Hervreiding door de staat werkt niet meer, stelt Verhofstadt. De cijfers over sociale uitgaven en ongelijkheid tonen dat overduidelijk. De kern van het probleem is de kloof tussen

kapitaal en arbeid, en die kloof sluit je niet door belastingen maar door kapitaal te democratiseren. Zijn voorstel: bedrijven kiezen tussen vennootschapsbelasting betalen of volledig vrijgesteld zijn in ruil voor werknemersparticipatie die alle werknemers, niet alleen managers, als aandeelhouders opneemt. Andere voorstellen betreffen gekapitaliseerde pensioenfondsen naar Nederlands model, woonvouchers in plaats van sociale woningbouw om gettovorming te doorbreken, een universeel basisinkomen via negatief belastingkrediet dat de bureaucratische kluwen van de verzorgingsstaat vervangt, een universeel startkapitaal voor jongvolwassenen gefinancierd via een hervormde erfbelasting, een belasting op de grote techbedrijven.

Naar een Europese kernmacht?

De Franse president Macron gaf op maandag 2 maart een toespraak over de toekomst van de Franse nucleaire afschrikking, de 'dissuasion nucléaire Française'. Die toespraak hield Macron in een toepasselijk decor van de militaire hangaars op 'Île longue', gelegen in Brest, de thuisbasis van de Franse nucleaire onderzeeboten uitgerust met ballistische kernwapens. Er wordt al langer naar Frankrijk gekeken om een Europese militaire nucleaire paraplu te ontplooiën. Maar wat stelt president Macron precies voor?

Prof. Herman Matthijs

Vooreerst plaatste Macron Frankrijk in de schijnwerpers door de uitgebreide kennis over de nucleaire industrie, en dat liefst 60 % van de nationale elektriciteitsproductie afkomstig is van kerncentrales. Niet te vergeten dat het Franse Engie een enorme greep heeft op de desbetreffende Belgische sector. Waar Frankrijk enorm investeert in nieuwe kerncentrales alsook in de kleinere (SMR), gebeurt er in dit land niets qua investeringen inzake nieuwe elektriciteitsproductie. Trouwens op dinsdag 10 maart jongstleden vond er een grootse nucleaire Europese top plaats te Parijs.

Zes miljard

Frankrijk heeft momenteel een defensiebudget van ongeveer 59 miljard euro of 2,1 % BBP. Gezien de erbarmelijke toestand van de Franse openbare financiën is het niet evident om geld te vinden volgens de nieuwe NAVO-norm van 3,5 % BBP. In geldelijke omvang heeft het land de achtste grootste begroting in de wereld, na Saoedi-Arabië, India, het Verenigd Koninkrijk, Duitsland (80 miljard of 1,83 % BBP), Rusland, China en de Verenigde Staten (900 miljard euro of 3,32 % BBP). Zowat 6 miljard euro gaat jaarlijks naar de Franse kernmacht.

Sinds de jaren zestig en onder het bewind van president De Gaulle heeft Frankrijk een volledig eigen nucleaire militaire macht ontwikkeld. Dat uit zich in ruim zestig 'Rafale-vliegtuigen', die uitgerust zijn om kernwapens te gebruiken. Daarnaast zijn er de zes nucleair aangedreven aanvalsonderzeeboten, gelegen te Toulon, alsook de vier nucleair aangedreven onderzeeboten om intercontinentale ballistische kernwapens af te schieten. Het aantal 'Rafale N'-vliegtuigen wordt verhoogd. Maar om mondiaal mee

te spelen heeft men meer ballistische onderzeeboten nodig. De huidige volstaan niet en dat aantal moet worden verhoogd. Maar dergelijke onderzeeboten zijn erg duur, ze kosten als snel 5 miljard euro per stuk! Frankrijk bezit geen grondsilo's meer voor ballistische intercontinentale kernwapens. Frankrijk bezit wel, als enig Europees land, nog een groot vliegdekschip: de Charles de Gaulle. In feite heeft men drie vliegdekschepen nodig om er één permanent op zee te hebben. Maar een dergelijk schip kost ruim 12 miljard euro per stuk.

Meer kernbommen

Momenteel telt Frankrijk 290 kernbommen/raketten en dat aantal wordt verhoogd. Het gaat zowel om tactische- en strategische kernwapens alsook neutronenbommen. Maar president Macron noemt geen nieuw getal. Wel kondigde hij aan dat zijn land met de Bondsrepubliek en het Verenigd Koninkrijk nieuwe lange afstands-raketten gaat ontwikkelen. Hier moet aan toegevoegd worden dat de Britten geen volledig onafhankelijke kernmacht hebben. Bovendien zijn de Duitsers recent in een grote ruzie met Frankrijk beland over het project inzake de zesde generatie gevechtstoestellen.

Ook België heeft zich aangesloten bij dit mislukte Franco-Duitse project. Wat is er gebeurd met het Belgisch geld in dit project? Daarnaast rijst de vraag of ons land nog gaat mee doen met een dergelijk 'zesde generatie vliegtuig'-project en met wie. Frankrijk of het Britse-Italiaanse-Japanse?

De kernboodschap in de toespraak van de Franse President is de zogenaamde: 'dissuasion avancée'. Hij stelt voor om de Franse kernmacht een Europese dimensie te geven. Een aantal landen gaat mee praten over de inzet van de 'Force de Frappe' ten voordele van andere gebieden dan Frankrijk. De acht landen zijn: de kernmacht het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Griekenland, Denemarken, Zweden, Polen, Nederland en

België. Opvallende afwezigen zijn Italië en Spanje.

Maar de kernwapens blijven Frans en de nucleaire code blijft in handen van de Franse president. Het is ook niet duidelijk wat dan de invloed zal zijn van die acht landen? Frankrijk is bereid om Rafale N-vliegtuigen met kernwapens te stationeren in die landen. Voor België stelt zich dan de vraag hoe het dan zit met de Amerikaanse kernwapens gelegen op de basis te Peer-Kleine Brogel? Ook op Duits en Nederlands grondgebied liggen Amerikaanse kernwapens. Bovendien zal er dan een aardig woordje moeten gepraat worden met het Verenigd Koninkrijk, want de Britse en de Franse kernwapens zijn niet compatibel.

Onmachtige Macron

Ieder geval zijn er nog vele gesprekken nodig om over de idee van een 'dissuasion avancée' een akkoord te bereiken, meer bepaald over de juridische omkadering, de politieke structuur,

De Franse president Macron tijdens zijn toespraak op de militaire basis van 'Île Longue'.

de financiering enz. En de vraag is of het Franse staatshoofd daar nog veel van kan verwezenlijken met een minderheidsregering en het feit dat hij zichzelf niet kan opvolgen in mei 2027.

De Arizonaregering lijkt interesse te hebben in het voorstel van de Franse president. Maar een parlementair debat over dit thema in de Kamer van Volksvertegenwoordigers zou zeker niet misstaan.

Iran en de Brits-Franse belangen

Hoe moet de demarche van Macron worden gezien in het licht van de Amerikaans-Israëlische militaire actie tegen Iran? Op Europees vlak werd verdeeld gereageerd. Spanje ging dwarsliggen en gaf de Amerikanen geen toestemming om de zuidelijke NAVO-luchtbasissen voor tussenlandingen te gebruiken. Spanje ging als enige NAVO-lidstaat overigens niet akkoord met de 3,5 %-norm voor de bijdragen aan het Atlantisch bondgenootschap. In het Gaza-

In de Belgische militaire basis van het Limburgse Kleine Brogel (Peer) liggen Amerikaanse kernwapens; de plek is vaak het toneel van pacifistische acties.

conflict staat Spanje met de socialistische minderheidsregering dicht bij de Palestijnen. President Macron gaf wel zijn toestemming aan de Amerikanen om de luchtmachtbasis te Istres-Rhone te gebruiken. De Franse president, die zoals zijn Spaanse collega, ook

bestuurt met een parlementaire minderheid, stuurde onmiddellijk het Franse vliegdekschip 'Charles de Gaulle' naar Cyprus. Dit land is lid van de EU lid, maar niet van de NAVO. Het verdeelde 'Grieks-Turkse' eiland werd aangevallen door Iraanse drones die het gemunt hadden op twee Britse militaire basissen op het eiland. Na enkele dagen gaf ook de Britse premier Starmer groen licht aan de Amerikanen voor het gebruik van de Engelse luchtmachtbasissen. Vooral de Britten en de Fransen hebben belangen in de golfregio. Het Verenigd Koninkrijk heeft basissen op Cyprus, aan de ingang van het Suezkanaal, en in Katar. De Fransen hebben hun militaire sites te Djibouti, aan de ingang van de Rode Zee, en in Abu Dhabi.

Amerikanen nodig

De oorlog tegen Iran en de 'de facto' afsluiting van de straat van Hormuz is een meer dan klein probleem voor de Europese economie en dat gezien de enorme olie- en gasleveringen uit de golfregio. Net zoals de oorlog in Oekraïne kan Europa dit niet alleen oplossen en is er steeds hulp nodig van de Amerikanen. Een eigen Europese militaire macht vereist in eerste instantie meer geld voor defensie. Met 2 % BBP gaat Europa er niet geraken en omdat een zware achterstand moet ingehaald worden, komen we al snel uit bij minimaal 3,5 % BBP voor defensie.

President Macron heeft misschien een eerste aanzet gegeven met zijn plan voor een 'dissuasion avancée'. Alleen was het slot van zijn toespraak erg Frans: 'Vive la République' en 'Vive la France', gevolgd door de Marseillaise...

Lukas De Vos

Niet iedereen is opgezet met de ondoordachte dadendrang van Donald Trump en zijn kwade genius Bibi Netanjahoe. Tegen alle internationale rechtsregels Iran (net als Gaza) terug naar de Middeleeuwen willen bombarderen en doodknippen lijkt op het even kortzichtige en stugge beleid van het ook al even onbetrouwbare en verblinde ayatollahbewind. Spanje keerde zich resoluut tegen de voortvarendheid van Trump.

Geen Spaanse furie meer

Trump en Netanjahoe ontbonden dus een nieuwe 'desert storm' die ze zeer oudtestamentisch en grootsprakerig de naam 'Epic Fury' meegaven. Dat er verwarring en tegenstand zou komen was hun zorg niet. Wel die van Europa en die van de Arabische bondgenoten van Trump. Europa omdat het gekluisterd zit aan de NAVO, de rijke Arabieren omdat ze in het schootsveld liggen. Europa mort zoals gewoonlijk, maar voelt zich verdeeld en ongemakkelijk, onder meer omdat ook Turkije en Cyprus al onder vuur lagen, en omdat de onvoorspelbaarheid van Trump alle internationale afspraken en houvasten wegrukt

Spaanse kramp

Dat Hongarije en Slowakije intussen vrolijk doorgaan met het jennen van Oekraïne en de invoer van Russische olie en gas, viel te verwachten. Dat Britten en Fransen hun oude imperiale verzuchtingen weer zouden bovenhalen, mag niet verbazen. Het moet nu zijn dat Pedro Sánchez, de eerste minister van Spanje, al dan niet bewust in een kramp is geschoten in het besef dat Spaanse troepen niet bepaald als zachtzinnig de geschiedenis zijn ingegaan, in Amerika, maar ook in zijn eigen territoria. Allicht heeft Sánchez de oude roep van de Groote Oorlog bij ons, 'Nooit meer oorlog', gemakshalve overgenomen, en zijn politiek beleid afgestemd op 'No a la guerra'

De Spaanse premier Sánchez stemt zijn politiek beleid af op 'No a la guerra', 'Nee aan de oorlog', waarmee hij zich vierkant keert tegen de voortvarendheid van Trump.

waarmee hij zich vierkant keerde tegen de voortvarendheid van Trump. Kwatongen – met name uiterst rechts (Vox) en de oude partij van Franco, de Partido Popular (PP) – beweren dat de afwijzing van gewapende tussenkomst uitsluitend electorale bedoelingen heeft, om het middenveld aan te trekken. Sánchez' PSOE hinkt namelijk achterop in de peilingen, en nieuwe verkiezingen moeten ten laatste in juli 2027 plaatsvinden. Regionale stembusgangen bevestigen die trend: in Extremadura (PP verliest stemmen, blijft 4 zetels verwijderd van de absolute meerderheid; een dieptepunt voor PSOE dat 36 jaar lang de regio regeerde) en in Aragón kreeg de PSOE klappen (24 %, min 5%, 18 zetels op 67) en dreigt een moeizaam overleg tussen PP (34,3%, 2 zetels verlies) en Vox (verdubbelt zijn zetels tot 14) – Vox had geweigerd de begroting goed te keuren, en de PP hoopte nu op genoeg zetels om alleen te regeren. Quod non. Net als in Extremadura. De verwachtingen liggen in dezelfde lijn voor de verkiezingen in Castilië en Leon op 15 maart.

Puigdemont

De achteruitgang van de PSOE heeft verschillende oorzaken. Er is de slijtage van

bestuur, maar ook de noodzaak voor Sánchez om de macht te behouden door samenwerking met en steun van Baskische en vooral nationalistische Catalaanse partijen. Dat zit de conservatieven erg hoog. De verzoening na de mislukte afscheidingsverklaring door Carles Puigdemont, en het intussen opgedoekte gewapend verzet van de ETA blijft voor hen

De eis van Trump om de marinebasis Rota en de luchtmachtbasis Morón de la Frontera in Andaloesië (foto) als tussenstops te (mogen) gebruiken om bij te tanken naar het Nabije Oosten, werd door Spanje afgewezen.

onverteerbaar. Zelfs voor oude socialisten als Felipe González, nu 84 en oudpremier van 1982 tot 1996, gaat de toenadering tot separatisten te ver. González weigert nog rood te stemmen zolang Sánchez aanblijft. Even fnuikend zijn de schandalen waarmee de omgeving van Sánchez kampt. Ten slotte liggen ook zijn beleidsdaden onder vuur, onder meer de verhoging van het minimumloon en het regulariseren van illegalen die al een tijd in het land verblijven. Maar net dat beleid is de kracht van de inhaalstrategie die Sánchez beoogt. De wekelijkse peilingen wijzen op een stabilisering van de achteruitgang en groeiende sympathie voor het vredesdividend.

Steun van het volk

Met Sánchez' afkeer van Trump en zijn grove politiek weet hij zich gesteund door het volk. In zijn februaribarometer gaf het 'Centre for Investigaciones Sociológicas' aan dat drievierde van de Spanjaarden gruwden van Trump (76,6 procent beoordeelde hem als slecht tot heel slecht). Nog meer, 80%, vinden hem een gevaar voor de wereldvrede. Sánchez werpt zich nu op als de verzoener. Hij wees de eis van Trump af om de marinebasis Rota en de luchtmachtbasis Morón de la Frontera in Andaloesië als tussenstops te (mogen) gebruiken om bij te tanken naar het Nabije

Oosten. 'Zo ontstaan de grote rampen van de mensheid', zei Sánchez op TV over de drieste aanval op Iran. Trump ziedend. Hij moest 15 toestellen, vooral bijtanks, overbrengen naar Rammstein en elders. Hoffelijk reageerde Trump niet: 'Spanje is een afschuwelijke staat', liet hij zich ontvallen. Trump ging helemaal loos toen hij aandikte: 'We kunnen Spanje uit de NAVO gooien. En wij hebben geen toestemming nodig om onze bases in Spanje te gebruiken als wij dat willen'. Onbekend als hij is met het verdrag over Rota en Morón dat dictator Franco in 1953 met de VS tekende. Daarin staat uitdrukkelijk dat Spanje dat recht wel heeft.

Veel geblaat en weinig wol, denkt Madrid, goed wetende dat de handel met Amerika amper 5 % van het totaal bedraagt. Sánchez liet niet na Trump erop te wijzen dat hij de vrijheid van privébedrijven moet respecteren, zich moet houden aan internationale verdragen, en de overeenkomsten met Europa moet nakomen. Daar komt bij dat Washington meer te verliezen heeft dan Spanje – het heeft een onderling overschot van bijna 5 miljard dollar, Spanje een tekort van 14 miljard. Dat is wel een tweesnijdend zwaard: een Amerikaanse boycot zou nefast zijn voor de uitvoer van olijfolie, wijn, auto-onderdelen, en scheikundige producten. Het zou vooral het geïndustrialiseerde Baskenland zijn dat dan het gelag betaalt – tot 1 miljard euro, schat gouverneur Imanol Pradales – want 8 % van de uitvoer gaat recht naar de VS. Energiecrisis

Daarbij dreigen evenwel, bij een lang conflict, inflatie en energietekorten, zeker nu Qatar al de gasleveringen heeft stopgezet. Vervelend voor Spanje is zijn afhankelijkheid van de VS voor zijn energiebevoorrading: meer dan 15% voor de olie, 44% voor vloeibaar gas ('Político', 8 maart 2026). Maar ook hier scoort Sánchez. De onvrede van Trump groeit natuurlijk nog hoger, omdat Spanje de aankoop van jachtvliegtuigen in augustus vorig jaar heeft opgezegd – een streep door de Amerikaanse rekening van 6,25 miljard euro. In september werden ook al alle vliegtuigen en schepen in transit geweerd als ze wapens, munitie of uitrusting naar Israël vervoerden. Het land heeft overigens amper banden met de joodse staat, en Sánchez weekt ook oud-franquistes los omdat de lepe Caudillo zich destijds nooit liet meeslepen in avonturen van Mussolini of Hitler.

Ten slotte trok Sánchez ook lering uit de gretigheid van PP-premier José María Aznar om deel te nemen aan de – door de VN nooit onderschreven – invasie van Irak, dat zogenaamd massavernietigingswapens bezat (een leugentje van Busch en Blair om Barroso en Aznar op de Azoren over de

De Spaanse premier Pedro Sánchez geeft Trump lik op stuk.

streep te trekken). Aznar verloor vrij snel alle aanhang in Spanje, zeker toen in maart 2014 radicale moslims drie dagen voor de parlementsverkiezingen een bloedbad aanrichtten bij een treinaanslag in Madrid. Er vielen 193 doden en 2.500 gewonden. Ergst van al was nog dat de PP toen bij hoog en laag volhield dat de Baskische ETA de verantwoordelijke was. De kiezer rangeerde Aznar uit.

Kanarie

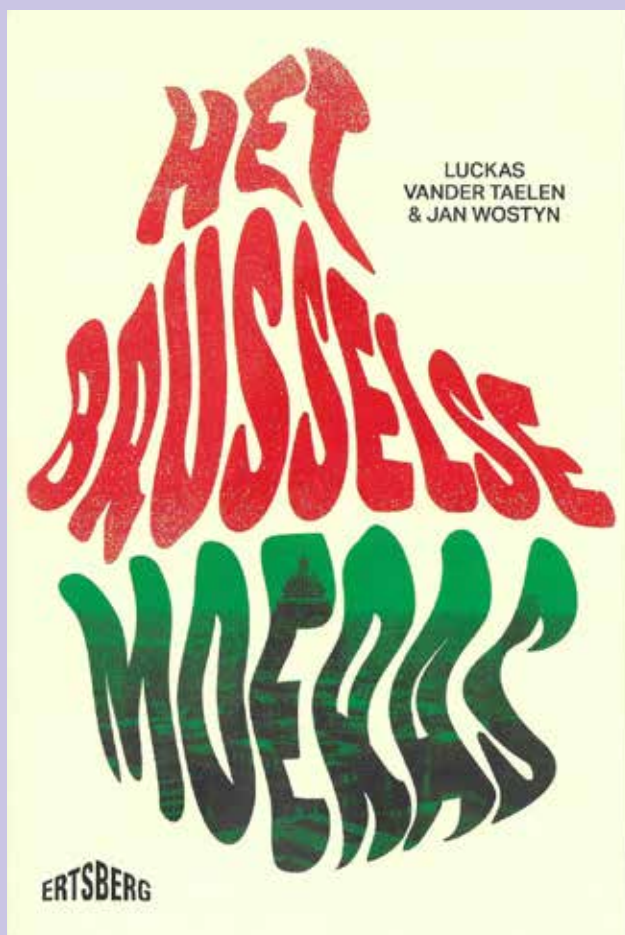
Sánchez heeft intussen de banden met China aangehaald. Dat is Remco Breuker, hoogleraar Koreastudies in Leiden, niet ontgaan. Die wijst Europa erop dat er een heel nieuwe ontwikkeling aan de gang is, waarbij de VN buitenspel wordt gezet, en de internationale verdragen van generlei waarden meer worden. De nieuwe tegenstander heet BRINK, en staat voor het viermanschap Wit-Rusland (de B van Belarus), Rusland, Iran en Noord-Korea, dat nauwe banden onderhoudt met China, en al decennia bezig is met van dekoloniseringsmilities strak autoritaire regeringen te maken, vooral in Afrika. 'De gemene deler is, naast een afkeer van Amerikaanse werelddominantie, de centraliteit van onvrijheid in de eigen staat. Dit is een cruciaal punt, niet alleen voor de eigen inwoners, maar ook voor andere – vrije – staten die zaken willen doen, wat voor zaken dan ook, met deze staten' (De Wereld volgens Noord-Korea, 2025: 53). Juist daarom moet Europa op zijn zaak letten. 'Spanje leidt het blok van niet-interventie met landen als Ierland en België' (La Razón, 8 maart 2026). Misschien is Spanje zelfs de kanarie in de mijngang.

Het Brusselse moeras

Voor wie interesse heeft in de moderne politieke geschiedenis van ons land, en meer bepaald van onze hoofdstad, is het boek 'Het Brusselse moeras' van Luckas Vander Taelen en Jan Wostyn een echte aanrader. Beide auteurs gaan op een nuchtere, maar keiharde manier – gebaseerd op een indrukwekkend geheel van objectieve cijfers, gebeurtenissen en aantoonbare (mis)toestanden – door een reeks van knelpunten in onze hoofdstad.

Mark Bienstman
mbienstman@hotmail.com

Luckas Vander Taelen & Jan Wostyn, *Het Brusselse moeras*, ERTSBERG, Antwerpen, 2026, 22,50 euro, 192 blz.

Het is zeker geen verhaal waar je vrolijk van wordt. Het geeft wel een coherent inzicht van hoe een aantal evoluties op een bijna dramatische manier zijn samengekomen in onze hoofdstad, en dus geleid hebben tot de benarde toestand waarin Brussel zich nu bevindt. De auteurs hadden alleen pech dat op de dag dat hun boek werd gepubliceerd, er – tegen alle verwachtingen in – toch (na meer dan 600 dagen 'formatie' (...)) alsnog een nieuwe 'Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest' werd gevormd, en dus één van hun stellingen werd ontkracht. Hoe dan ook, dit doet niets af van hun analyse en inventaris van uitdagingen die Brussel liefst zo vlug mogelijk eensgezind en doortastend aanpakt.

Koehandel

Hun verhaal vertrekt bij de creatie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: na een eindeloze politieke koehandel werd uiteindelijk toch een 'derde' Gewest gecreëerd, bevoegd over de 19 gemeenten van dat gewest, maar... zonder die 19 gemeenten (en dus hun baronieën van lokale potentate) op te doeken. Dus van bij het prille begin was er een overlap, maar vooral veel contestatie wie nu voor wat verantwoordelijk was. Niet alleen op administratief vlak was dat een bron van eindeloze discussies, maar vooral een bron van veel inefficiënties en verspillingen. Ook de daaraan gekoppelde blijvende versnippering van de politiezones, heeft zeker niet bijgedragen tot een efficiënte en effectieve bestrijding van de veiligheidsproblemen in onze hoofdstad.

Als bijna logisch gevolg van deze 'scheve' constructie (waar blijkbaar wel iedereen bevoegd, maar

niemand verantwoordelijk is) is de budgettaire situatie van het Gewest langzaam maar zeker ontspoord. Er was heel wat creativiteit om nieuwe uitgaven te doen (waarbij niemand zich afvroeg in welke dat bijdroeg tot meer welvaart en/of welzijn van de bewoners), maar niemand leek zich te bekommeren over het vinden van ontvangsten. En als men daar al aan dacht, was het vooral de gemakkelijksoplossing: belast bedrijven, want die kunnen toch niet stemmen. Met als gevolg dat men stap voor stap het creëren van economisch groei, op basis van een leefbaar en duurzaam economisch weefsel de nek heeft omgewrongen. Meer en meer bedrijven (en dus grote werkgevers) verhuisden naar de Rand (buiten Brussel).

Ongemakkelijke cocktail

Heel dit verhaal wordt verder overgoten met drie anderetendensen die de aantrekkingskracht van Brussel verder ondermijnen: de Vlamingen worden nog altijd (door de meerderheid van Franstaligen) niet gerespecteerd voor hun culturele eigenheid (bestaande taalwetgeving wordt – zowel in de publieke als in de private sector – flagrant en dus ongestraft overtreden) – Migranten daarentegen (een gewillig 'kiesvee' om de bestaande machtshebbers op hun postjes te houden) kunnen op meer begrip rekenen en ondertussen (door het vacuüm in het veiligheidsbeleid – zie boven) nemen criminelen & drugshandelaars zonder schaamte de publieke ruimte in.

Dat met zo'n 'cocktail' van ongemakkelijke ingrediënten de weldenkende burger zijn hoofdstad verlaat, hoeft dan ook niet te verbazen. Maar dat versnelt uiteraard de neerwaartse spiraal waarin Brussel zich reeds bevindt. Toch verliezen de auteurs hun optimisme niet en reiken ze een aantal pistes aan hoe het tij alsnog zou kunnen worden gekeerd. Aan de lezer om te oordelen of zij naïef optimistisch zijn (zeker na het lezen van hun boek), dan wel of ze toch (tegen alle verwachtingen in) een kans op slagen hebben. In elk geval een boeiend boek en (veel) stof tot nadenken.

250 jaar na de publicatie van 'The Wealth of Nations' van Adam Smith

De filosoof van de vrijhandel

Tweehonderdvijftig jaar geleden publiceerde de vader van het moderne economisch liberalisme, Adam Smith, zijn boek 'The Wealth of Nations'. Wie was deze filosoof en waarom is zijn werk zo belangrijk voor het liberalisme?

De bekende Schotse econoom Smith (1723-1790) leefde in de tijd van de Verlichting. En dat gaf hem de intellectuele ruimte om de grondslag te leggen van het klassiek liberalisme. Zijn magnum opus 'The Wealth of Nations' (9 maart 1776) werd wereldberoemd.

Adam Smith

Het belang van Smith in de ontwikkeling van het liberalisme als ideologie zal zich vooral aftekenen door zijn pleidooi voor vrij handelsverkeer. Zo betoogde hij dat de maximalisatie van het eigen nut van elk individu, het eigenbelang, ten goede zou komen aan de maximalisatie van het nut voor de hele samenleving. Het eigenbelang was volgens hem niet een uiting van egoïsme, maar heel logisch in de vooruitgang van alles. Smith geloofde dat de internationale handel de welvaart van alle betrokken landen zou verhogen, en niet ten koste van elkaar gaat. Smith zou een vette kluit hebben gehad aan figuren zoals Donald Trump; hij was tegen handelsbeperkingen en protectionisme, omdat hij geloofde dat dit de economische groei zou remmen en de prijzen kunstmatig hoog zou houden. Wel vond hij dat in specifieke gevallen er ruimte moest zijn voor overheidsingrijpen, bijvoorbeeld wanneer de nationale veiligheid in het geding was.

Gematigd

Met zijn standaardwerk 'The Wealth of Nations' zette Smith zich voor eeuwig in de liberale canon, en wordt hij door liberale denkers en politici te pas en te onpas ingeroepen als een autoriteit. Hij was zeker niet de hardleerse liberaal die alles ongebreideld zag (zoals de Chicago School hem nogal eens gebruikte), hij was een gematigd en doordacht liberaal die van mening was dat de overheid wel degelijk belangrijke taken moest vervullen.

Smith overleed in Edinburgh op 17 juli 1790, na de Franse Revolutie, na een pijnlijke ziekte. Op zijn sterfbed jammerde hij erover dat hij in zijn leven niet meer had kunnen bereiken.

<https://historiek.net/adam-smith-1723-1790-biografie/66748/>

D. VERHOFSTADT, De Liberale Canon, Houtekiet-Liberas, Antwerpen, 2015, 74-76.

Bert Cornelis

Gekaapt door zigeuners

Smith werd als enig kind geboren in het Schotse Kirkcaldy, vermoedelijk eind mei 1723. Zijn vader was een hoge functionaris en als rechtsgeleerde advocaat van het Schotse ministerie van Justitie. Hij overleed twee maanden na de geboorte van Adam. Smith beleefde een turbulente jeugd. Volgens een van zijn biografen werd hij zelfs door zigeuners ontvoerd. Gelukkig werd hij teruggevonden. In 1736 begon Adam aan zijn studies sociale filosofie aan de universiteit van Glasgow. Daarna trok hij met een beurs naar Oxford. In 1748 gaf hij al les in de moraalwetenschap in Glasgow. Daar ontmoette hij die andere beroemde filosoof, David Hume (1711-1776). De grote doorbraak als filosoof kwam er voor Smith met de publicatie in 1776 van zijn bekendste werk 'An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations'. Het boek werd een succes en is vandaag nog erg actueel. De eerste druk was na zes maanden uitverkocht. Nadien werd het werk vele malen herdrukt. In zijn succesboek ontwikkelde Smith de opvatting dat de vrije markt zeer nuttig is voor de algemene welvaart van een samenleving. En dat de overheid zich zo weinig mogelijk moet inlaten met handel en nijverheid, omdat anders het mechanisme van vraag en aanbod

wordt verstoord. Iedereen moet de vrijheid hebben om op economisch vlak voor het eigen belang te zorgen. De markt moet haar ding kunnen doen, zonder bemoeienis van de overheid. Wel introduceerde hij het inzicht van 'de onzichtbare hand', de beschikbaarheid van goederen die via de wetten van vraag en aanbod zichzelf reguleert.

Een tweede belangrijke opvatting uit het boek was het belang van de arbeidsdeling. Verdeelt men het arbeidsproces in gespecialiseerde taken dan wordt het productieproces efficiënter. Als iedereen zich toelegt op wat hij echt goed kan, dan zal daardoor de productiviteit verhogen.

Geen egoïsme

Ten derde had Smith, en daarmee onderscheidde hij zich vooral van de andere denkers, het over de rijkdom van de overheid. Die rijkdom kon men niet afmeten aan de voorraad goud of zilver die in handen van een staat was, maar aan de stroom goederen en diensten die de staat voortbracht, als gevolg van arbeid.

Smith schreef nog andere belangrijke werken zoals 'The Theory of Moral Sentiments' (1759) waarin hij aantoonde dat eigenbelang van mensen niet gebaseerd is op egoïsme maar wel op de zorg voor de anderen. Vanuit een welgemeend eigenbelang worden mensen juist aangezet tot respect voor anderen. Smith was een sterke voorstander van de vrijheid van geloof en tegen de financiering van godsdiensten.

Geachte medestander,

De liberale wereldorde staat onder ongeziene druk. De aanhoudende spanningen met Rusland en de Verenigde Staten wijzen op een **verschuivend geopolitiek machtsevenwicht** dat ook voor onze economie niet zonder gevolgen blijft. Onze bedrijven, zelfstandigen en vrije beroepen voelen steeds nadrukkelijker de gevolgen van een veranderend economisch en geopolitiek landschap.

Ons land maakt **zware budgettaire tijden** mee. De moeizame uitwerking van de begroting voor 2026, met voorlopige kredieten en beperkte marges, weegt op investeringen en hervormingen. Tegelijk groeit in Vlaanderen de bezorgdheid over **concurrentiekracht, energieprijzen en loonkosten**. Daarnaast versterkt de aanhoudende impasse in **Brussel** de institutionele en budgettaire onzekerheid.

In zo'n context is het belangrijker dan ooit dat het **Liberaal Vlaams Verbond** zijn onafhankelijke en toekomstgerichte stem laat horen. Het LVV bleef in 2025 trouw aan zijn rol als denktank en ontmoetingsplaats voor Vlaamse liberalen. Een hoogtepunt was ongetwijfeld de **Staten-Generaal van het Vlaams Liberalisme** in mei, waar ruim honderd leden en sympathisanten samen nadachten over de toekomst van het liberalisme in Vlaanderen. Ook 2026 belooft stevast een boeiend jaar te worden. Zo wordt het voorjaar ingezet met een scherp **debat over internationale handel**. Meer hierover verneemt u heel binnenkort.

Uw **financiële steun** is uiteraard onontbeerlijk om een degelijke kwalitatieve werking te kunnen garanderen. Dankzij uw gulle bijdrage kunnen we onze rol van **onafhankelijke en stuwende koepelvereniging binnen de brede liberale familie** blijven vervullen.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2026 bedraagt **30,00 euro**. Voor **50,00 euro** wordt u **steunend lid** van de vereniging.

U kan ons steunen door te storten op het **IBAN-nummer BE93 2900 5218 0967** of **via onze QR-code**:

Wij rekenen op uw onverminderde steun.

Met liberale groeten,

Voorzitter Maarten De Bousser

Erevoorzitter Clair Ysebaert

Colloquium

Liberalisme onder druk. Toen en nu

In de jaren 1930 stond het liberalisme onder enorme druk. Tussen opkomend fascisme en communisme moesten liberale politici als Arthur Vanderpoorten in België en Benjamin Telders in Nederland hun koers bepalen. Beiden kozen voor principieel verzet, met alle consequenties van dien. Zij overleden beiden begin april 1945 in het kamp Bergen-Belsen.

Arthur Vanderpoorten.
(©Liberas)

Benjamin Telders.

Vandaag staat het liberalisme opnieuw onder druk. Populisme, protectionisme, illiberale democratieën en een crisis van vertrouwen in traditionele politieke partijen dwingen ons na te denken over de toekomst van liberale waarden. Wat kunnen we leren van de jaren 1930? Welke keuzes maken

liberalen vandaag in België en Nederland? En hoe verhoudt onze situatie zich tot de wereldwijde uitdagingen waar het liberalisme voor staat? Tijdens dit colloquium brengen historici en politiek commentatoren verleden en heden samen. We belichten de levens en keuzes van Vanderpoorten en Telders, analyseren de huidige positie van het liberalisme in de Lage Landen, en plaatsen dit alles in een internationale context. Een studienamiddag over crisis en veerkracht, over toen en nu.

Lezingen door :

An Rydant (historica, co-auteur van Mechelen 1940-1945)

Fleur de Beaufort (historica, wetenschappelijk medewerker bij de TeldersStichting)

Patrick Loobuyck (moraalfilosof, publicist, hoogleraar UAntwerpen/UGent)

Patrick van Schie (historicus, publicist en directeur van de TeldersStichting)

PRAKTISCH

Donderdag 2 april 2026,
13.30 u – 17.00 u Liberis
Kramersplein 23, 9000 Gent).
Organisatie Liberis &
Teldersstichting
Toegang: gratis, inschrijven
(verplicht) via
inschrijven@liberis.eu.